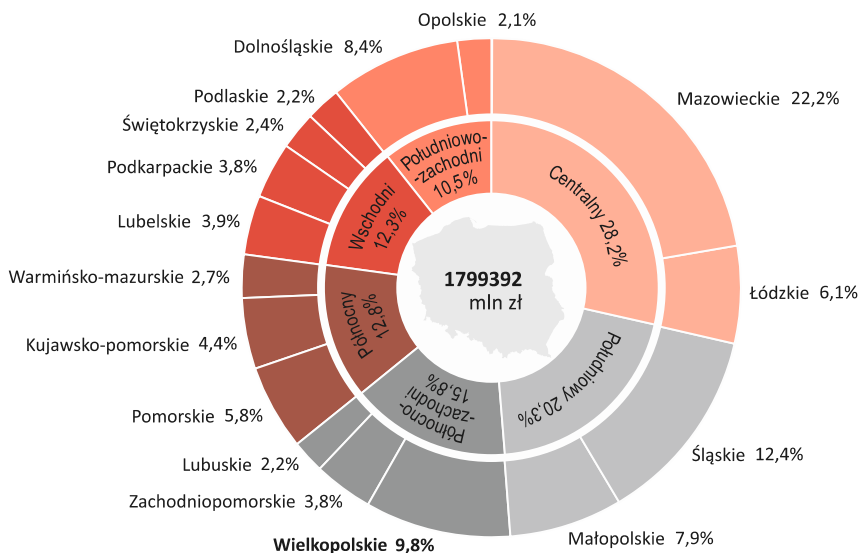

Produkt krajowy brutto w województwie wielkopolskim w 2015 r.

Wartość **produktu krajowego brutto (PKB)** wytworzonego w Polsce w 2015 r. wyniosła 1799392 mln zł w cenach bieżących i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 4,6%, a licząc w cenach stałych – o 3,8%. W województwie wielkopolskim wartość PKB kształtowała się na poziomie 176442 mln zł, co w stosunku do 2014 r. oznacza wzrost o 6,0% w cenach bieżących i o 4,9% w cenach stałych. W odniesieniu do roku 2010 realny wzrost wartości PKB (w cenach stałych) w województwie wielkopolskim wyniósł 20,2% i był największy w kraju (w Polsce średni realny wzrost wyniósł w tym czasie 16,0%). Średnie roczne tempo wzrostu wartości PKB w okresie 2010–2015 w województwie wielkopolskim kształtowało się na poziomie 3,8% (w cenach stałych) wobec 3,0% przeciętnie w kraju. Tempo wzrostu PKB przewyższające średnią krajową odnotowały jeszcze trzy województwa: małopolskie, mazowieckie i pomorskie – we wszystkich przypadkach 3,5%. Dla porównania, w województwie świętokrzyskim wartość PKB w latach 2010–2015 zwiększała się z roku na rok średnio o 1,4%.

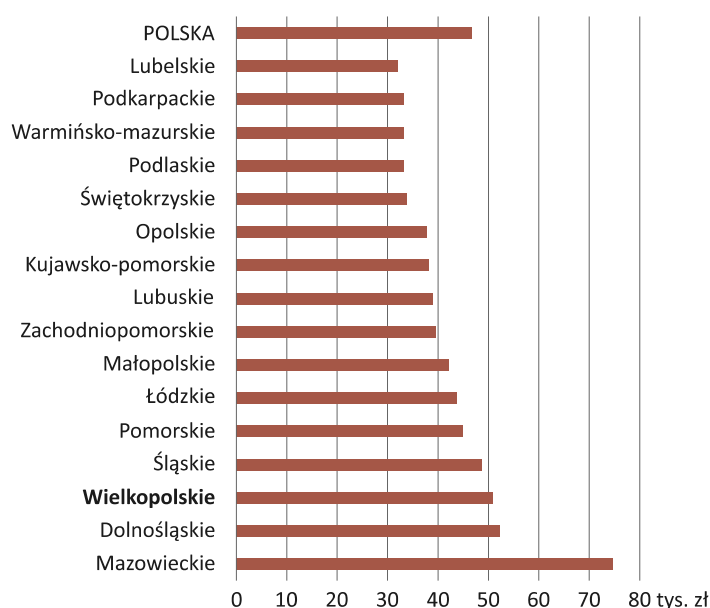
Ryc. 1. **UDZIAŁ REGIONÓW I WOJEWÓDZTW W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W 2015 R.**

Charakterystyczną cechą polskiej gospodarki jest silna koncentracja generowania produktu krajowego brutto w kilku regionach. Ponad 60% PKB powstaje w pięciu województwach, skupiających na swym obszarze ponad połowę ogółu pracujących w gospodarce narodowej. Zdecydowanie przoduje pod tym względem województwo mazowieckie, gdzie w 2015 r. wygenerowano 22,2% PKB (tyle samo co przed rokiem). Drugie miejsce – z udziałem 12,4% (tak samo jak w 2014 r.) – zajmuje województwo śląskie. Wielkopolskie, gdzie wytworzono 9,8% krajowej wielkości PKB (9,7% w 2014 r.), utrzymało się na miejscu 3., wyprzedzając m.in. województwa dolnośląskie (8,4% wobec 8,5% w 2014 r.) i małopolskie (7,9% wobec 7,8% przed rokiem).

Jednym z podstawowych mierników wykorzystywanych do określania rozwoju społeczno-ekonomicznego regionu jest wielkość **produktu krajowego brutto przeliczona na 1 mieszkańca**. W 2015 r. przeciętny poziom tego wskaźnika dla kraju wyniósł 46792 zł, tj. więcej niż w poprzednim roku o 4,7% – licząc w cenach bieżących i o 3,9% – w cenach stałych. Podobnie jak w poprzednich latach, w 2015 r. wielkopolskie było jednym z czterech województw, gdzie PKB na 1 mieszkańca przekroczył poziom wskaźnika liczonego dla całego kraju (o 8,5%; w mazowieckim o 59,6%; w dolnośląskim o 11,6%; w śląskim o 4,0%). W województwie wielkopolskim wartość PKB na 1 mieszkańca w stosunku do roku 2014 zwiększyła się o 5,8% w cenach bieżących, a o 4,7% w cenach stałych, osiągając poziom 50790 zł. W relacji do roku 2010 realny wzrost tego wskaźnika w województwie wielkopolskim wyniósł 18,9% (najwięcej w Polsce), przy wzroście w skali całego kraju o 16,3%.

Ryc. 2. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2015 R.**

Produkt krajowy brutto, który opisuje wyniki działalności gospodarczej wszystkich podmiotów gospodarki narodowej, równa się sumie **wartości dodanej brutto (WDB)**, czyli wartości nowo wytworzonej przez wszystkie jednostki instytucjonalne (w cenach bazowych), skorygowanej na poziomie gospodarki narodowej ogółem o podatki od produktów i dotacje do nich.

W 2015 r. w skali całego kraju wytworzono wartość dodaną brutto w kwocie 1596366 mln zł, tj. o 4,7% więcej niż przed rokiem. WDB wygenerowana w tym czasie w województwie wielkopolskim wyniosła 156533 mln zł (o 6,1% więcej niż w 2014 r.), co stanowiło 9,8% wielkości krajowej (o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem) i wśród pozostałych województw lokowało wielkopolskie na miejscu 3.

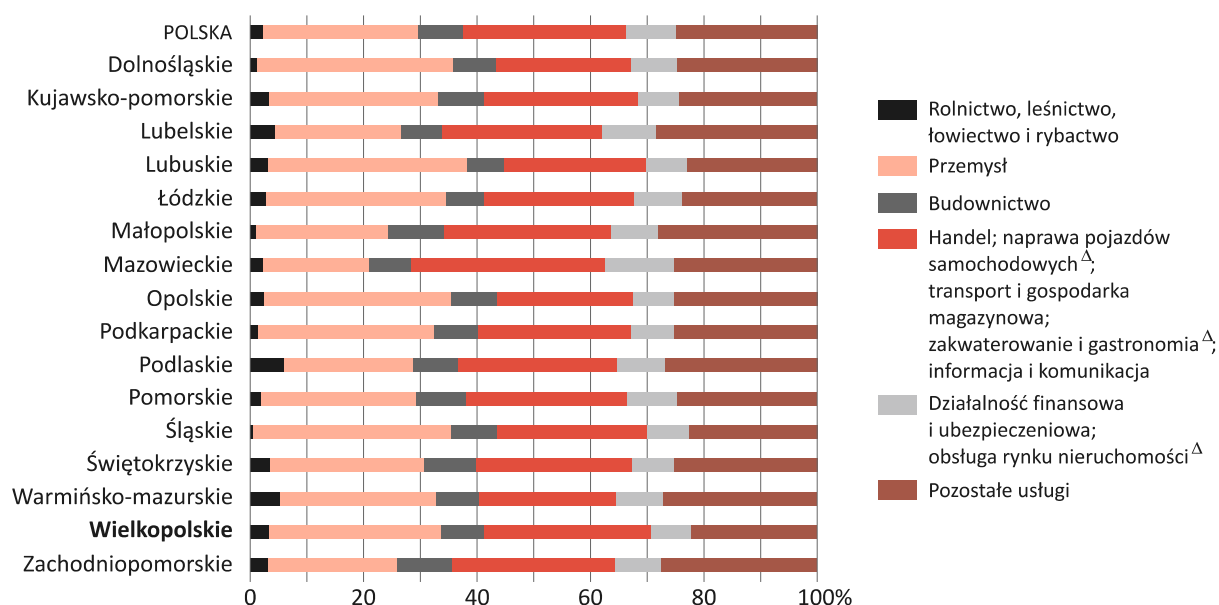
Województwo wielkopolskie zajmuje wysoką pozycję również w procesie tworzenia wartości dodanej brutto rozpatrywanej oddzielnie dla poszczególnych grup rodzajów działalności¹.

W większości województw największą część wartości dodanej brutto generują jednostki przemysłowe oraz jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji. Najmniejszy pozostaje udział jednostek związanych z rolnictwem.

¹ W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy następujących sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości. W tablicy i na wykresach zastosowane skróty oznaczono znakiem „Δ”.

W skali całego kraju największą część WDB wygenerowały jednostki z sekcji: **handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja**. W 2015 r. było to 28,8% wobec 28,6% rok wcześniej. Sekcje te przodowały w generowaniu WDB sześciu województw, przy czym największy udział miały w mazowieckim (34,3% WDB województwa) i małopolskim (29,5%). W województwie wielkopolskim największą część WDB generowały jednostki przemysłowe, ale i tak znaczenie wymienionych wyżej sekcji było duże, sięgające 29,3% (o 0,2 p.proc. więcej niż przed rokiem). Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu krajowej WDB dla sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja wyniósł 10,0% (wobec 9,8% w 2014 r.), co – podobnie jak w poprzednich latach – dawało 3. miejsce w kraju po województwach mazowieckim (26,4%) i śląskim (11,4%).

Ryc. 3. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI I WOJEWÓDZTW W 2015 R.**

Drugie miejsce pod względem udziału w tworzeniu krajowej WDB w Polsce zajmują jednostki **przemysłowe** (tj. z sekcji: górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja). W 2015 r. przeciętnie w kraju wygenerowały one 27,2% WDB (o 0,7 p.proc. więcej niż przed rokiem). Przemysł dominował w dziewięciu województwach m.in. w lubuskim (35,0% wojewódzkiej WDB), śląskim (34,9%), dolnośląskim (34,7%) i opolskim (32,9%). W województwie wielkopolskim udział jednostek przemysłowych w tworzeniu wojewódzkiej WDB wyniósł 30,2% (wobec 29,2% przed rokiem). W skali całego kraju wielkopolskie jednostki wygenerowały 10,9% WDB przemysłu (o 0,2 p.proc. więcej niż w 2014 r.), co zapewniło 3. miejsce po województwach śląskim (15,9%) i mazowieckim (15,1%), o jedną lokatę wyżej niż przed rokiem.

Udział w tworzeniu krajowej WDB jednostek z grupy tzw. **pozostałych usług** (obejmujących sekcje: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, administrowanie i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, pozostała działalność usługowa, a także gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) w 2015 r. kształtował się na poziomie 24,9%, tj. o 0,2 p.proc. wyżej niż przed rokiem. Sekcje te dominowały w generowaniu WDB województwa lubelskiego (28,4%), a stosunkowo duży udział (choć nie przeważający) miały również w województwach: małopolskim (28,1%), zachodniopomorskim (27,5%) i warmińsko-mazurskim (27,1%). W wielkopolskim jednostki prowadzące działalność w ramach tzw. pozostałych usług

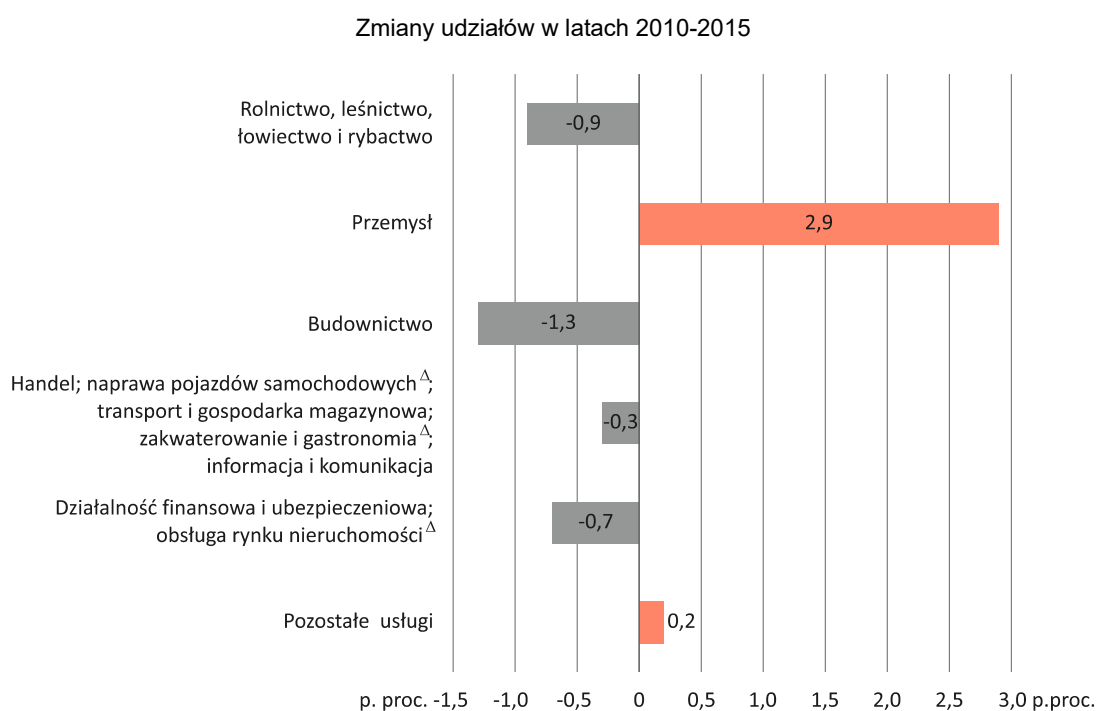
w 2015 r. wytworzyły 22,2% WDB województwa (w 2014 r. 22,3%), a udział tego regionu w tworzeniu krajowej WDB tej grupy sekcji utrzymał się na poziomie 8,7%. Więcej wygenerowały województwa: mazowieckie (22,6%), śląskie (11,2%) i małopolskie (8,9%).

Jednostki zajmujące się **działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz obsługą rynku nieruchomości** w 2015 r. wypracowały 8,8% krajowej WDB (wobec 9,5% przed rokiem). Na poziomie zbliżonym do krajowego kształtował się udział tych sekcji w tworzeniu WDB województwa pomorskiego (8,8%). Większe znaczenie wymienione sekcje miały w generowaniu WDB w województwach mazowieckim (gdzie ich udział wyniósł 12,0%) oraz lubelskim (9,5%). W województwie wielkopolskim jednostki z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości wygenerowały 7,2% WDB województwa, tj. o 0,6 p.proc. mniej niż w 2014 r. Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu krajowej wielkości WDB sekcji finansowych w 2015 r. wyniósł 8,1% (wobec 7,9% przed rokiem), co zapewniało 3. pozycję po województwach mazowieckim (30,3%) i śląskim (10,3%).

Udział jednostek budowlanych w krajowej WDB w 2015 r. kształtował się na poziomie 7,9%, tj. o 0,1 p.proc. wyżej niż rok wcześniej. Większy wkład niż przeciętnie w kraju jednostki sekcji **budownictwo** miały m.in. w województwach: małopolskim (gdzie w 2015 r. wygenerowały 9,8% WDB województwa), zachodniopomorskim (9,7%), świętokrzyskim (9,0%) oraz pomorskim (8,8%). W województwie wielkopolskim udział tej sekcji kształtował się na poziomie niższym od krajowego i wyniósł 7,7%, tj. o 0,2 p.proc. więcej niż w 2014 r. Wkład województwa wielkopolskiego w tworzenie krajowej wielkości WDB sekcji budownictwo kształtował się na poziomie 9,5% (wobec 9,3 przed rokiem), zapewniającym mu 4. lokatę po województwach: mazowieckim (20,7%), śląskim (12,6%) i małopolskim (9,8%).

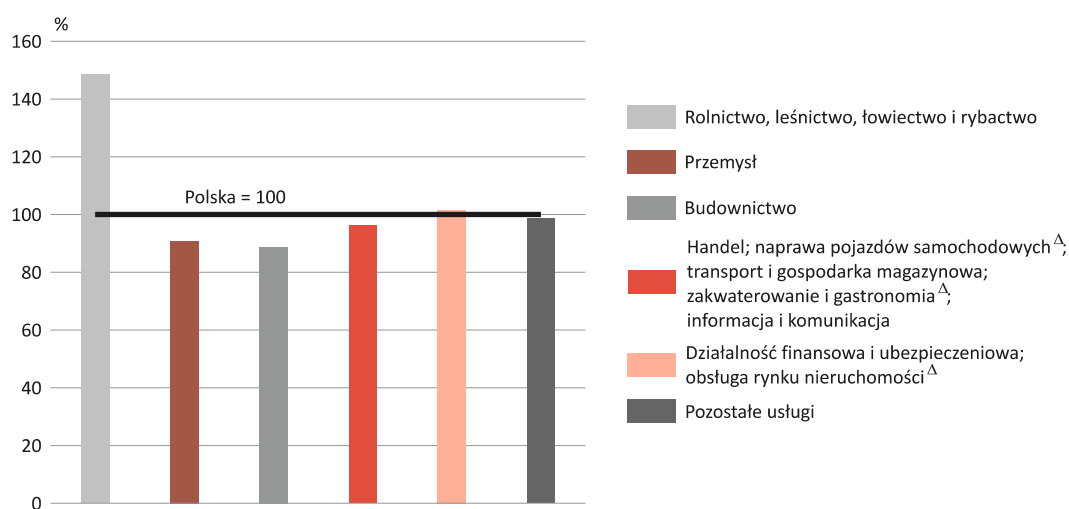
Najmniejszy udział w tworzeniu WDB mają jednostki **rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa**. W 2015 r. w skali kraju wygenerowały one tylko 2,4% WDB (2,8% przed rokiem). W 10 województwach udział był większy niż przeciętnie w kraju (w mazowieckim równy średniej krajowej), ale największe znaczenie jednostki rolnicze odgrywały w tworzeniu WDB województw: podlaskiego (6,0%), warmińsko-mazurskiego (5,4%) i lubelskiego (4,4%). Udział rolnictwa w generowaniu WDB województwa wielkopolskiego w 2015 r. wyniósł 3,4% (wobec 4,1% w poprzednim roku). W skali całego kraju województwo wielkopolskie wypracowało 14,0% WDB rolnictwa (13,8% w 2014 r.), plasując się pod tym względem, podobnie jak w poprzednich latach, na 2. miejscu za województwem mazowieckim (21,8%).

Ryc. 4. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**

Dokonując przeliczenia **wartości dodanej brutto na 1 pracującego** w gospodarce narodowej, określa się poziom wydajności pracy. W 2015 r. wskaźnik ten wyniósł dla Polski 113577 zł i był o 3,3% wyższy od uzyskanego w poprzednim roku. Tylko w pięciu województwach (mazowieckim, dolnośląskim, pomorskim, śląskim i zachodniopomorskim), podobnie jak w poprzednim roku, odnotowano wydajność lepszą od średniej krajowej. W województwie wielkopolskim wartość dodana brutto przeliczona na 1 pracującego wyniosła w tym czasie 110968 zł, tj. o 3,9% więcej niż w 2014 r., ale o 2,3% mniej niż w kraju (w poprzednim roku dystans do średniej krajowej wynosił 2,9%). Biorąc pod uwagę różne obszary działalności gospodarczej, należy stwierdzić, że tak jak w poprzednich latach, w roku 2015 w województwie wielkopolskim poziom krajowy przekroczył wskaźnik wydajności pracy w rolnictwie (o 48,6% wyżej niż przeciętnie w kraju), ale także w działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsłudze rynku nieruchomości (o 1,5% wyżej). Największy dystans od wielkości krajowej dzielił tu wskaźniki liczone dla budownictwa (o 11,3% niżej niż w kraju) oraz przemysłu (o 9,1% niżej).

Ryc. 5. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2015 R.**

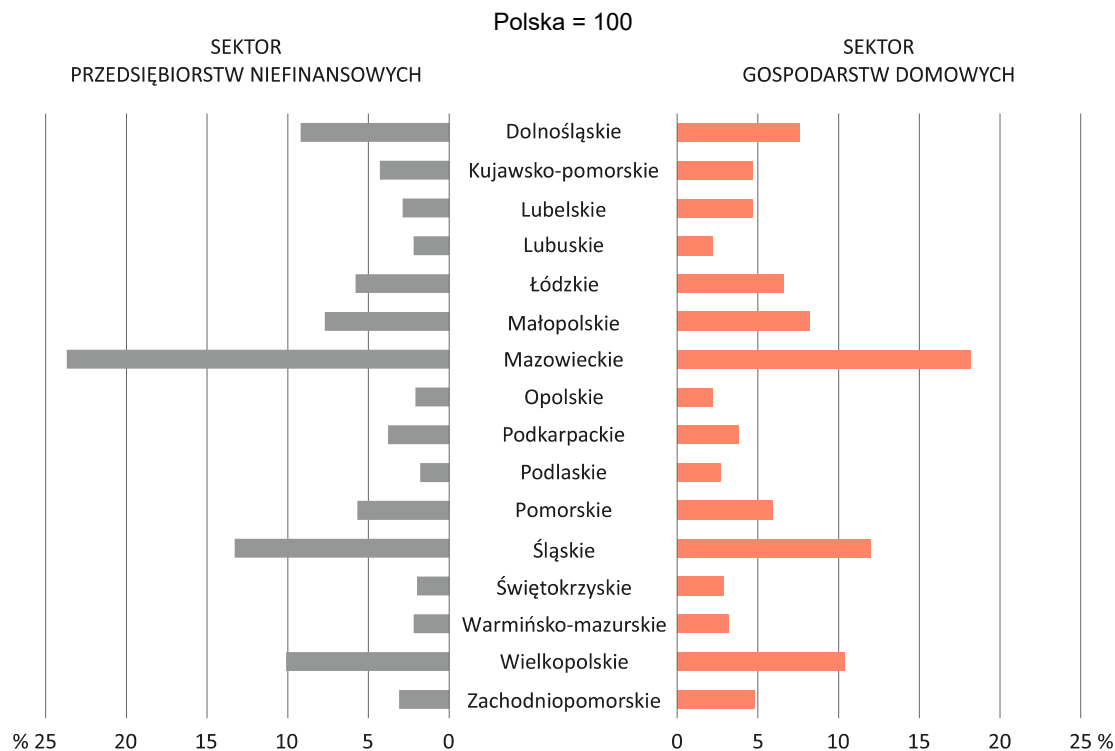

W ujęciu sektorów instytucjonalnych, w tworzeniu wartości dodanej brutto dominującą rolę odgrywa **sektor przedsiębiorstw niefinansowych**. W 2015 r. pochodziło z niego 52,4% ogólnej kwoty WDB w kraju (51,2% przed rokiem) oraz 54,1% w województwie wielkopolskim (52,4% w 2014 r.). Udział województwa wielkopolskiego w krajowej WDB sektora przedsiębiorstw niefinansowych wyniósł 10,1% (wobec 9,9% przed rokiem). Większy wkład miały tylko dwa województwa – mazowieckie (23,7%) i śląskie (13,3%).

Udział **sektora instytucji rządowych i samorządowych** w tworzeniu krajowej wartości dodanej brutto w 2015 r. wyniósł 14,2%, tj. o 0,3 p.proc. mniej niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim znaczenie tego sektora było mniejsze niż przeciętnie w Polsce i kształtowało się na poziomie 12,1% (wobec 12,5% w 2014 r.), ale udział tego regionu w generowaniu WDB sektora instytucji rządowych i samorządowych był stosunkowo duży i wyniósł 8,3% (podobnie jak przed rokiem), co stanowiło 4. wielkość w kraju po województwach: mazowieckim (18,5%), śląskim (11,0%) i małopolskim (8,7%).

Sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek (w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie i poza nim z liczbą pracujących do 9) oraz osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł, w 2015 r. wytworzył 28,8% WDB w kraju (wobec 29,2% w poprzednim roku) i 30,5% WDB w województwie wielkopolskim (31,4% w 2014 r.). Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu WDB całego sektora gospodarstw domowych wyniósł 10,4% (tak samo jak przed rokiem), co lokowało ten region na 3. miejscu po województwach mazowieckim (18,2%) i śląskim (12,0%).

Ryc. 6. UDZIAŁ WOJEWÓDZTW W TWORZENIU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH W 2015 R.

Wartość dodana brutto, która mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej jednostek instytucjonalnych, w rachunku produkcji stanowi pozycję bilansującą i jest obliczana jako różnica między produkcją globalną a zużyciem pośrednim. Produkcja globalna wyceniana jest w cenach bazowych lub według kosztów produkcji, zużycie pośrednie w cenach nabycia, a wartość dodana brutto wyrażona jest w cenach bazowych.

W 2015 r. **produkcja globalna** (określona jako wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne) zamknęła się kwotą 3624274 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 4,4%. Wartość produkcji globalnej wytworzonej w województwie wielkopolskim wyniosła w tym czasie 365209 mln zł, czyli o 6,2% więcej niż w 2014 r. Udział województwa wielkopolskiego w wielkości krajowej ukształtował się na poziomie 10,1%, tj. o 0,2 p.proc. wyżej niż przed rokiem.

Zużycie pośrednie, czyli wartość wyrobów i usług zużytych w procesie produkcji, w 2015 r. wyceniono w Polsce na 2027908 mln zł, tj. o 4,3% wyżej niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim jego wartość wyniosła 208675 mln zł, tj. o 6,4% więcej niż w 2014 r. i stanowiła 10,3% wielkości krajowej (o 0,2 p.proc. więcej niż w poprzednim roku).

W rachunku tworzenia dochodów, który przedstawia powstawanie dochodów bezpośrednio związanych z procesem produkcji, wartość dodana brutto występuje po stronie przychodów, natomiast rozchodem są koszty związane z zatrudnieniem, pozostałe podatki związane z produkcją, pomniejszone o pozostałe dotacje związane z produkcją oraz saldo podatków od produktów i dotacji do nich. Pozycję bilansującą w rachunku tworzenia dochodów stanowi **nadwyżka operacyjna brutto**.

W 2015 r. koszty związane z zatrudnieniem w kraju wzrosły o 3,4% w stosunku do poprzedniego roku, a ich udział w wielkości WDB wyniósł 41,9% (o 0,5 p.proc. mniej niż przed rokiem). W województwie wielkopolskim koszty związane z zatrudnieniem stanowiły 40,2% WDB (o 0,4 p.proc. mniej niż w 2014 r.), a ich wartość w ciągu roku zwiększyła się o 5,1%.

Nadwyżka operacyjna brutto, oznaczająca nadwyżkę lub deficyt powstałe w wyniku procesu produkcji, przed uwzględnieniem dochodów z tytułu własności, w 2015 r. w kraju wyniosła 922823 mln zł i była o 5,2% większa niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim roczny przyrost wyniósł 6,4%, a nadwyżka operacyjna zamknęła się tu kwotą 93711 mln zł. Udział województwa wielkopolskiego

skiego w tworzeniu wielkości krajowej nadwyżki operacyjnej brutto wyniósł 10,2% (o 0,2 p.proc. więcej niż w 2014 r.). Większy wkład miały tylko województwa mazowieckie (22,3%) i śląskie (11,7%).

Transakcje opisujące przepływy dochodów powstałych w procesie produkcji między sektorami instytucjonalnymi obrazują rachunki pierwotnego i wtórnego podziału dochodów. Na poziomie regionalnym rachunki podziału dochodów zestawiane są wyłącznie dla sektora gospodarstw domowych. Podstawowymi funkcjami jednostek instytucjonalnych tworzących sektor gospodarstw domowych są konsumpcja i dostarczanie siły roboczej, a w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej – również wytwarzanie produktów (wyrobów i usług niefinansowych). Nadwyżka operacyjna brutto, uzyskana w procesie produkcji i tworzenia dochodów, w sektorze gospodarstw domowych ma charakter dochodu mieszanego. Dochód ten zawiera w sobie elementy wynagrodzenia za pracę wykonywaną przez właściciela czy też innych członków gospodarstwa domowego, które nie mogą być osobno określone w sposób wiarygodny i oddzielone od zysku właściciela lub przedsiębiorcy. Dochód mieszany brutto, powiększony o dochody związane z pracą najemną (tj. wynagrodzenia, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców) oraz dochody z tytułu własności – tworzą dochody pierwotne brutto

W 2015 r. **dochody pierwotne brutto gospodarstw domowych** w Polsce wyniosły 1131671 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 2,2%. W województwie wielkopolskim przyrost był nieco większy i wyniósł 2,7%, a dochody pierwotne zamknęły się tu sumą 109482mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dało to kwotę 31515 zł, tj. o 2,6% większą niż w 2014 r. i o 7,1% większą niż przeciętnie w kraju. Poziom średniej krajowej (29428 zł na 1 mieszkańca) przekroczyły jeszcze trzy województwa: mazowieckie (o 40,8%), dolnośląskie (o 5,8%) i śląskie (o 5,1%). Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu dochodów pierwotnych brutto w całym sektorze gospodarstw domowych w 2015 r. wyniósł 9,7% (o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem). Większy udział miały tylko województwa mazowieckie (19,6%) i śląskie (12,5%).

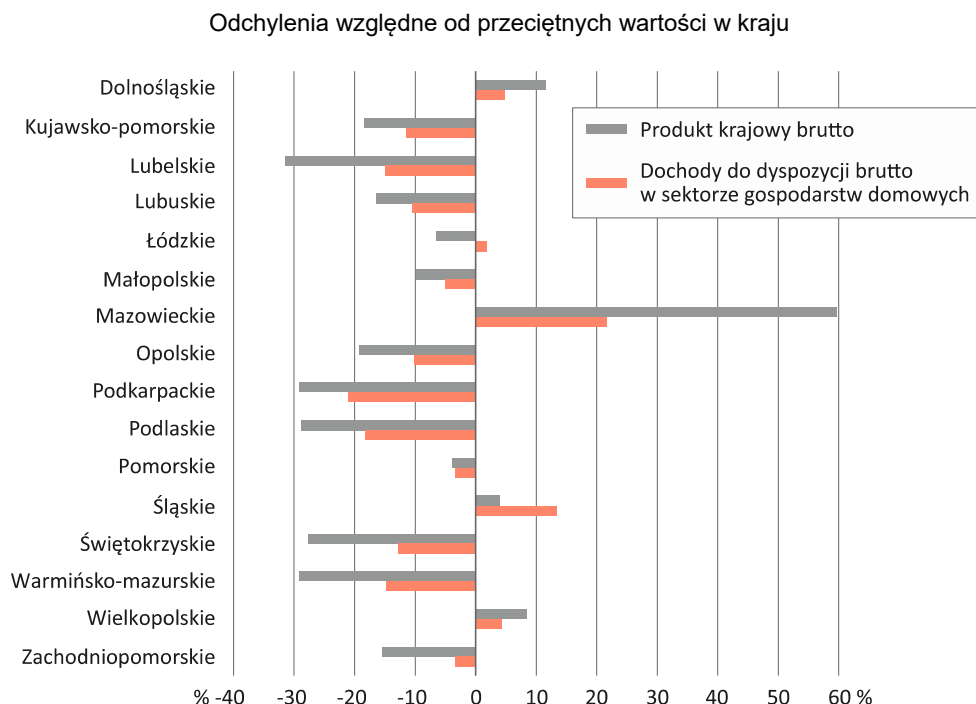
W wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące powstają **dochody do dyspozycji brutto**. W sektorze gospodarstw domowych mierzony ten określa materialny poziom życia ludności.

W 2015 r. **dochody do dyspozycji brutto** w sektorze gospodarstw domowych w Polsce zamknęły się kwotą 1063827 mln zł, co w porównaniu z poprzednim rokiem oznacza wzrost o 2,6% – w cenach bieżących i o 3,5% – w cenach stałych. W województwie wielkopolskim dochody do dyspozycji brutto wyniosły w tym czasie 100295 mln zł i w stosunku do 2014 r. zwiększyły się o 2,7%, licząc w cenach bieżących oraz o 3,8%, biorąc pod uwagę ceny stałe.

W 2015 r. **nominalne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych, w przeliczeniu na 1 mieszkańca**, w kraju wyniosły 27664 zł, tj. o 2,7% więcej niż w poprzednim roku, a w województwie wielkopolskim 28871 zł, czyli o 2,6% więcej niż w 2014 r. i o 4,4% więcej niż przeciętnie w Polsce. Poziom średniej krajowej przekroczyły jeszcze cztery województwa: mazowieckie (o 21,7%), śląskie (o 13,5%), dolnośląskie (o 4,9%) i łódzkie (o 1,8%).

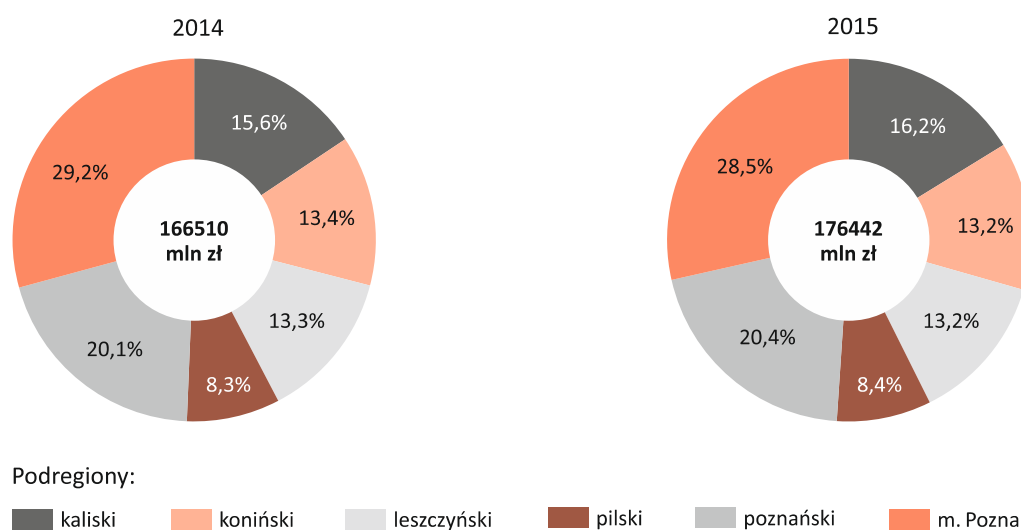
Wysoką pozycję województwa wielkopolskiego wśród pozostałych województw pod względem materialnego poziomu życia ludności (mierzony kwotą nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca) oraz stopnia rozwoju gospodarczego regionu (określonego wartością PKB przypadającą na 1 mieszkańca) ilustruje wykres:

Ryc. 7. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO ORAZ NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2015 R.**

W tworzeniu PKB całego województwa wielkopolskiego największy udział ma miasto Poznań. W roku 2015 podregion ten wygenerował 28,5% wartości PKB województwa (wobec 29,2% przed rokiem), co w ujęciu nominalnym zamknęło się kwotą 50230 mln zł. Udział Poznania w tworzeniu wielkości krajowej PKB wyniósł 2,8% (jak w 2014 r.), co tak jak w poprzednich latach lokowało ten podregion na 3. miejscu w Polsce za m. st. Warszawą (13,0%) i Krakowem (3,2%). Tuż za Poznaniem (na 4. miejscu) w 2015 r. lokował się podregion trójmiejski (w województwie pomorskim), którego wkład w generowanie PKB był podobny (2,8%).

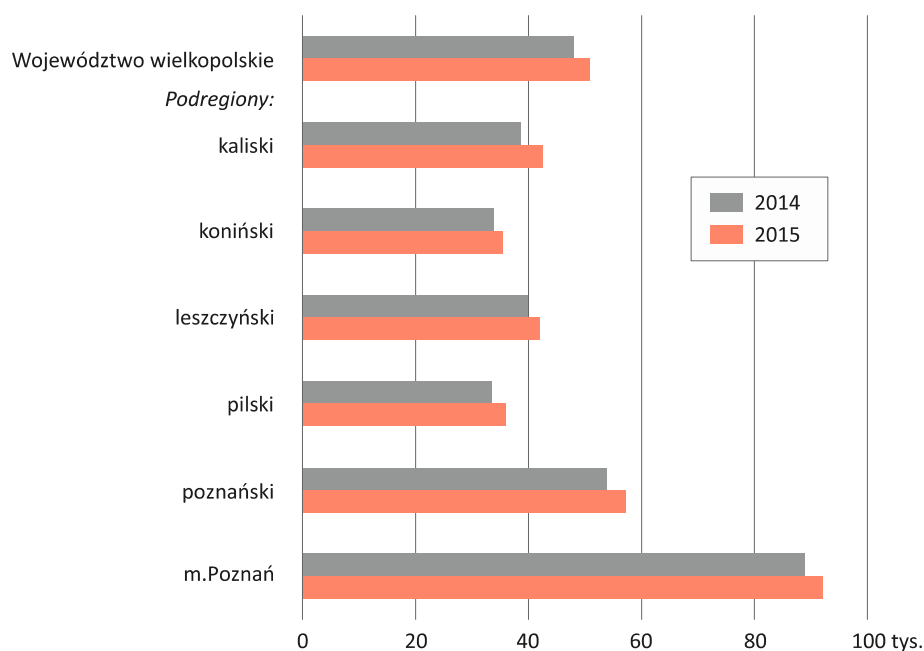
Ryc. 8. **UDZIAŁ PODREGIONÓW W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO**

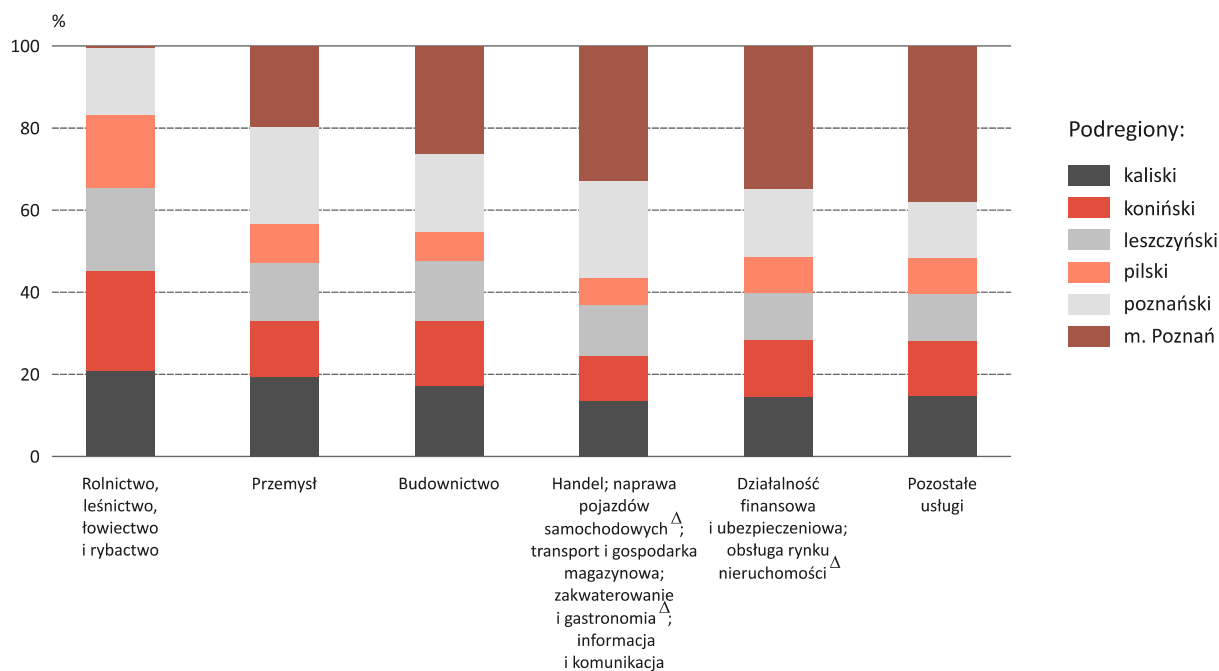

Ryc. 10. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG PODREGIONÓW**

Wartość PKB przeliczona na 1 mieszkańca Poznania w 2015 r. wyniosła 92232 zł (o 3,7% więcej niż przed rokiem), osiągając poziom o 81,6% wyższy od średniej wojewódzkiej (50790 zł) i o 97,1% wyższy od średniej krajowej (46792 zł). Na liście wszystkich podregionów w kraju wskaźnik ten lokował Poznań, podobnie jak w poprzednich latach, na 2. miejscu za m. st. Warszawą (134302 zł). W drugim pod względem udziału w tworzeniu PKB województwa wielkopolskiego podregionie poznańskim, wartość PKB na 1 mieszkańca wyniosła 57221 zł, co plasowało go na 12. miejscu w kraju (o jedną pozycję wyżej niż w 2014 r.).

Ryc. 11. **UDZIAŁ PODREGIONÓW W TWORZENIU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2015 R.**

W 2015 r. wartość dodana brutto wytworzona w Poznaniu – najsilniejszym gospodarczo podregionie województwa wielkopolskiego – wyniosła 44563 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 3,3%. Kwota ta stanowiła 28,5% WDB województwa i 2,8% WDB kraju (w 2014 r. odpowiednio 29,2% i 2,8%). W tworzeniu WDB województwa wielkopolskiego znaczny udział (20,4%; w poprzednim roku 20,1%) miał także podregion poznański. Od lat w tych dwóch podregionach powstaje blisko połowa WDB województwa wielkopolskiego.

Znaczenie podregionów województwa wielkopolskiego w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtuje się różnie w poszczególnych sektorach ekonomicznych, wyznaczonych według rodzaju działalności. W generowaniu WDB rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa największy udział mają podregiony koniński, kaliski i leszczyński, które w 2015 r., podobnie jak w poprzednich latach, wytworzyły odpowiednio: 24,5%, 20,9% i 20,0% WDB rolnictwa w województwie wielkopolskim. W tworzeniu WDB przemysłu oraz budownictwa niezmiennie dominują podregiony poznański (23,8% i 19,0% wobec 23,8% i 20,0% w 2014 r.) oraz m. Poznań (19,6% i 26,2% wobec 20,8% i 25,3% przed rokiem). Poznań generuje też największą część WDB pozostałych grup rodzajów działalności. W tworzeniu WDB województwa sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja udział Poznania w 2015 r. wyniósł 32,7% (przed rokiem 34,4%), w działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz obsłudze rynku nieruchomości osiągnął 34,8% WDB województwa (wobec 35,9% w 2014 r.), a dla tzw. pozostałych usług kształtował się na poziomie 38,0% (wobec 37,7% przed rokiem).

Wartość dodana brutto w województwie wielkopolskim według rodzajów działalności i podregionów w 2015 r.

PODREGIONY	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł		Budownic- two	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^A ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowa- nie i gastro- nomia ^A ; informacja i komuni- kacja	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa ryнку nierucho- mości ^A	Pozostałe usługi
		razem	w tym przetwórstwo przemysłowe				
podregion=100							
Kaliski.....	4,4	36,3	33,3	8,2	24,6	6,4	20,0
Koniński.....	6,3	30,7	24,2	9,2	23,9	7,6	22,3
Leszczyński.....	5,2	32,6	30,2	8,5	28,0	6,3	19,6
Piłski.....	7,2	33,8	29,9	6,6	22,3	7,5	22,7
Poznański.....	2,8	35,1	33,4	7,2	34,3	5,8	14,9
M. Poznań.....	0,1	20,7	15,6	7,1	33,8	8,8	29,6

Struktura WDB ze względu na rodzaj działalności we wszystkich podregionach województwa wielkopolskiego kształtowała się podobnie. W 2015 r. najbardziej wyrównane były udziały jednostek związanych z budownictwem (między 9,2% w podregionie konińskim a 6,6% w piłskim), a także jednostek z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości (między 8,8% w Poznaniu a 5,8% w podregionie poznańskim). Największa różnica, podobnie jak w poprzednich latach, dotyczyła natomiast przetwórstwa przemysłowego; w Poznaniu udział tej sekcji w tworzeniu WDB podregionu w 2015 r. wyniósł 15,6%, podczas gdy w podregionie poznańskim kształtował się na poziomie 33,4%.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

Opracowanie: Dział Opracowań Zbiorczych Wielkopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Poznaniu, na podstawie *Produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto według województw i podregionów w latach 2010-2015* (<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/rachunki-regionalne/produkt-krajowy-brutto-i-wartosc-dodana-brutto-wedlug-wojewodztw-i-podregionow-w-latach-2010-2015,3,4.html>) oraz publikacji *Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2015 r., Urząd Statystyczny w Katowicach, 2017 r.* W niniejszej publikacji znaleźć można wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych, uwagi metodyczne oraz definicje podstawowych pojęć.